

Eindsprint verkiezingen

Nieuws

[Achtergrond](#) - 16 september 2005

(16 september 2005) De Duitse verkiezingsstrijd nadert zijn einde en de polarisatie onder de kiezers is tijdens de eindsprint groter dan ooit tevoren. De [CDU](#) van [Angela Merkel](#) worstelde met belastingexpert Kirchhof, wees een grote coalitie af en speculeerde over nieuwe verkiezingen. De [SPD](#) van [Schröder](#) beleefde de afgelopen weken een *comeback* in de peilingen, zette in op het sociale gezicht van de partij en een voortzetting van de hervormingen 'Agenda 2010'. De verkiezingen blijven tot het allerlaatste moment spannend, temeer omdat de definitieve uitslag - door een sterfgeval in Dresden - pas twee weken later wordt verwacht.

De afgelopen weken was het belangrijkste verkiezingsthema de [benoeming van Paul Kirchhof](#) als beoogd minister van Financiën in het schaduwkabinet van Merkel. Deze partijloze financiële expert oogstte bij zijn aantreden veel kritiek van de SPD toen hij aankondigde een algemeen geldende inkomstenbelasting van 25 procent, de zogenaamde vlaktax, te willen invoeren. Hiernaast zou Kirchhof beschikken over een lijst met 418 aftrekposten die konden worden geschrapt. De CDU weigerde deze lijst openbaar te maken.

In een poging de schade te beperken is [Kirchhof tijdelijk 'gemuilkorfd'](#) en hebben CDU-prominenten Merckel's politieke vijand [Friedrich Merz opgeroepen](#) om zijn rentree in de landelijke politiek te maken.

Sinds gisteren heeft de CDU een manier gevonden om de kritiek op Kirchhof, door Schröder steevast 'de professor uit Heidelberg' genoemd, te pareren. De partij opende de aanval op Hans Eichel (SPD), de huidige minister van Financiën. Hij zou beschikken over geheime bezuinigingsplannen die pas na de verkiezingen bekend zouden worden.

De [FDP](#) hoopt dat veel CDU-stemmers hun *Zweitstimme* aan de liberalen geven, waardoor de kans op een zwart-gele coalitie groter wordt. In Duitsland hebben kiezers twee stemmen. Met de eerste stem (*Erststimme*) kiest een kiezer een kandidaat in zijn of haar district volgens het meerderheidsprincipe (*Mehrheits/Persönlichkeitswahl*). Met de tweede stem (*Zweitstimme*) wordt op een

partij gestemd volgens het principe van evenredige vertegenwoordiging (*Verhältniswahl*).

Bij de verkiezingsuitslag aanstaande zondag is het eenvoudigste scenario een voortzetting van rood-groen (SPD en [Die Grünen](#)) óf een wissel van de wacht in de vorm van zwart-geel (CDU/CSU en FDP). Peilingen toonden echter dat rood-groen geen absolute meerderheid zou kunnen behalen en een zwart-gele meerderheid allerminst zeker is. Hierdoor wordt een grote coalitie tussen CDU/CSU steeds waarschijnlijker. [Merkel wees afgelopen maandag evenwel de vorming van een grote coalitie met de SPD af](#). Dit betekent dat de CDU/CSU ernaar zal streven om samen met de liberale FDP een absolute meerderheid te behalen. Wanneer een grote coalitie onafwendbaar blijkt, dan zal de CDU volgens een artikel in de *Leipziger Volkszeitung* wellicht [aansturen op het uitschrijven van nieuwe verkiezingen](#).

SPD, [Die Linkspartei](#) en Die Grünen kunnen 'Merkels coup' verhinderen door een rood-rood-groene coalitie te vormen. Dit is echter onwaarschijnlijk, aangezien de SPD aangekondigd heeft niet met Die Linkspartei te zullen samenwerken.

Door het [overlijden van Kerstin Lorenz](#), kandidate voor de NPD in Dresden, zullen er na afloop van de verkiezingsavond nog 219.000 potentiële stemmen ontbreken. Het kiesdistrict Dresden zal pas op 2 oktober naar de stembus gaan. Dan zal de einduitslag definitief zijn.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/1835/eindspurt-verkiezingen>